

Exposició *L'alcoiana Virgínia Soler Alberola, la primera metgessa de la província d'Alacant*. Alcoi, Ajuntament d'Alcoi – Centre Alcoià d'Estudis Històrics i Arqueològics, novembre de 2023.

A Alcoi, ciutat situada al nord de la província d'Alacant, s'edificaren en el trànsit del segle XIX al XX una sèrie d'edificis de caràcter modernista, vinculats a l'alta burgesia i al nivell de desenvolupament industrial, econòmic i urbà que experimentà en aquell moment. La seua edificació va recaure majoritàriament en dos arquitectes: Vicent Pascual Pastor i Timoteu Briet Montahud, que foren els màxims responsables de la seua difusió per tot l'àmbit urbà, més o menys influenciats per l'*art nouveau* o per l'estil *Sezession*. De fet, avui en dia, dintre de la retícula urbana hi ha una vintena de construccions que recorden aquest estil arquitectònic, entre les quals destaquen la casa del «Pavo», la casa Laporta, l'antic Parc de Bombers, la casa d'Escaló (actualment, conservatori de música i dansa), la subestació hidroelèctrica, alguns panteons del cementiri municipal o les façanes de fàbriques i comerços que, arreu, s'hi han conservat.

Doncs bé, l'any 2010 Alcoi quedà inclosa dintre de la Ruta Europea del Modernisme, una iniciativa sense ànim de lucre, impulsada per institucions i ajuntaments que tenen per finalitat protegir i difondre el patrimoni modernista d'Europa. Anys després, en setembre de 2017, va tindre lloc la primera edició de la Fira Modernista Alcoiana. De periodicitat anual, està dedicada a recordar el Modernisme i a rememorar personatges alcoians. Per tal d'això, es fan xerrades, presentacions de llibres, exposicions, conferències i visites guiades, a més d'una desfilada de persones abillades amb vestimenta d'època, on participa de manera entusiasta bona part de la societat alcoiana.

El personatge central de la Setmana Modernista celebrada entre el 18 i el 24 de novembre de l'any 2023 va ser la metgessa alcoiana Virgínia Soler Alberola (1885-1965), la primera dona de la província d'Alacant que es llicencià en Medicina.¹ Per tal d'això i donar-li la mà-

1. Per a saber més sobre aquest personatge, vegeu: BENEITO, À. (2012), «Virgínia Soler Alberola: la primera metgessa Alcoiana». A: Alcoi: fiestas de san Jorge, Alcoi, Ajuntament d'Al-

xima difusió a la fita que havia aconseguit l'esmentada alcoiana, es van organitzar diferents activitats on participaren organismes i entitats de caràcter social, cultural, educatiu i mèdics sota la coordinació de l'Ajuntament d'Alcoi.

Abans de res, calia donar a conèixer a la ciutadania qui era el personatge que s'homenatjaria aqueix any. Per tal d'això, Radio Alcoy va enllestir un programa-tertúlia sobre aquesta metgessa que, dirigit al públic en general, explicara el període històric en què va viure, els seus orígens familiars, com es va formar, en quina facultat va estudiar, on va exercir la medicina i les dificultats que va poder trobar a l'hora d'exercir la seua professió, etc. Per altra banda, i per a esclarir-los a un públic infantil, com ara els alumnes de primària, qui era aquesta metgessa, l'esforç que va haver de fer per a llicenciar-se en Medicina i la seua dedicació a la professió, una actriu va interpretar el personatge. Vestida amb bata blanca i amb un fonendoscopi i un maletí de metge amb diferent instrumental, visità les aules dels col·legis alcoians, i parlà amb els escolars sobre la dificultat que, per aquelles dates, tenien les dones per a estudiar. Una tercera activitat per a difondre la seua figura, aquesta dirigida al personal en general, va consistir a organitzar visites guiades a l'exposició que s'havia preparat, que van efectuar Àngel Beneito i Joan Lloret, membres del Centre Alcoià d'Estudis Històrics i Arqueològics (CAEHA).

L'exposició, titulada «La metgessa Virgínia Soler Alberola (1885-1965)», constava de sis plafons il·lustrats amb fotografies i quadres explicatius al·lusius a la vida de la doctora Virgínia Soler, que s'acompanyà d'un catàleg. Activitats que van estar organitzades per l'Ajuntament d'Alcoi i el Centre Alcoià d'Estudis Històrics i Arqueològics, CAEHA. Col·laboraren les regidories de Turisme i Cultura, el Centre Formació Permanent d'Adults (CFPA) Orosia Silvestre, la Universitat Politècnica de València (Campus d'Alcoi) i el Colegio Oficial de Médicos de Alicante. La documentació fotogràfica l'aportaren les famílies Mora Alberola i la del doctor Gonzalo Salvador, el col·legi de metges esmentat i el Museu d'Història de la Medicina de Catalunya. La recerca històrica i la confecció dels textos i quadres fou del professor Àngel Beneito i del pediatre Joan Lloret. El disseny i la maquetació l'efectuà l'Agència Creativa Cubicat (Alcoi).

L'exposició s'ubicà en una sala de l'Escola Industrial d'Alcoi —seu de l'Hospital Suec-Noruec durant la Guerra Civil—, que fou habilitada per a reproduir el despatx de la doctora, amb taula, cadires i biblioteca. La consulta es va ambientar amb material mèdic i instrumental quirúrgic, donació de la família del doctor Gonzalo Salvador Llàcer (1902-1954) a l'Ajuntament d'Alcoi. Estava ambientada amb una taula d'electroteràpia, una llum Finsen, una taula d'operacions articulada de cristall i ferro, un parell de banquetes, dues vitrines amb retractors, separadors, fórceps, pinces, etc. L'exposició consta de sis plafons al·lusius a la vida de la doctora Virgínia Soler.

Àngel Beneito Lloris

Joan Lloret Pastor

Centre Alcoià d'Estudis Històrics i Arqueològics

coi, p. 166-168. I també: BENEITO, À.; LLORET, J. (2024), Alcoi i la Medicina. Ressenyes biogràfiques, Alcoi, Ajuntament d'Alcoi.